

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 596/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 0Er/141/1997 z 25. mája 2018, uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 5CoE/18/2019 z 31. júla 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Oboer/3/2021 z 19. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci

1. Z ústavnej sťažnosti podanej 27. júla 2021 a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v exekučnom konaní v postavení oprávnenej. Okresný súd napadnutým uznesením námietky sťažovateľky proti rozvrhu výťažku zamietol a schválil rozvrh výťažku sumy 21 576,05 eur. Krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil a nepriznal náhradu trov konania. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky napadnutým uznesením odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako neprípustné v podstate s odôvodnením, že novelou Exekučného poriadku (ďalej aj „EP“) vykonanou zákonom č. 2/2017 Z. z. s účinnosťou od 1. apríla 2017 sa normovala neprípustnosť dovolania podaného po nadobudnutí účinnosti tohto zákona v exekučných veciach a takým je aj dovolanie sťažovateľky proti rozhodnutiu krajského (odvolacieho) súdu z 31. júla 2019.

II.

Argumentácia sťažovateľky

2. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti koncentruje na námietky proti uzneseniu najvyššieho súdu. Podľa sťažovateľky novela Exekučného poriadku v prechodných ustanoveniach § 243h ods. 1 EP upravila spôsob dokončenia exekučných konaní začatých pred 1. aprílom 2017

tak, že sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 bez ohľadu na dátum vydania napadnutých rozhodnutí. Zákonomdarca v novele EP stanovil ako rozhodujúce kritérium pre dokončenie exekučného konania dátum podania návrhu na vykonanie exekúcie a v prípade sťažovateľky bol návrh na vykonanie exekúcie podaný 7. februára 1997.

3. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a priznať náhradu trov právneho zastúpenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu uvedených práv okresným súdom a krajským súdom:

4. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZUS“) ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

5. Ústavný súd z príloh ústavnej sťažnosti zistil, že napadnuté uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 0Er/141/1997 bolo vydané 25. mája 2018 a napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 5CoE/18/2019 bolo vydané 31. júla 2019. Z uvedeného je zrejmé, že ústavná sťažnosť v časti smerujúca proti uzneseniu okresného súdu a krajského súdu je oneskorená, keďže dvojmesačná lehota v zmysle § 124 ZUS uplynula v roku 2018 a 2019 a ústavná sťažnosť bola podaná až júli 2021.

6. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) ZUS odmietol ako oneskorene podanú. Sťažovateľka síce správne poukazuje na ustanovenie § 124 ZUS na účely zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (tu dovolania), no to neplatí v prípadoch, ak dovolanie bolo zjavne neprípustné. Navyše, ústavná sťažnosť v tejto časti neobsahuje konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu uplatnených práv sťažovateľky [§ 123 ods. 1 písm. d) ZUS]. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti sústredila na namietanie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu. Aj nedostatok uvedenej náležitosti spája ZUS s dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti [§ 56 ods. 2 písm. c) ZUS].

III.2. K namietanému porušeniu uvedených práv najvyšším súdom:

7. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý 19. mája 2021 podľa § 447 písm. c) CSP odmietol dovolanie sťažovateľky a zistil, že v tejto časti je ústavná sťažnosť sťažovateľky zjavne neopodstatnená.

8. Podľa § 202 ods. 4 EP v znení v čase podania dovolania zo strany sťažovateľky „Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.“.

9. Podstata sťažnosti proti uzneseniu najvyššieho súdu spočíva v tvrdení sťažovateľky, že najvyšší súd nesprávne aplikoval časovú pôsobnosť ustanovenia § 202 ods. 4 EP účinného od 1. apríla 2017, ktoré sa vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu nemalo použiť.

10. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

11. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že „... *Novela Exekučného poriadku vykonaná zákonom č. 2/2017 Z. z. modifikovala spôsobilý predmet dovolania ako jednej z objektívnych podmienok jeho prípustnosti tak, že vylúčila prípustnosť dovolania voči uzneseniam vydaným v exekučnom konaní. V prechodných ustanoveniach § 243h ods. 1 síce stanovila, že ak § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017, avšak vo vzťahu k opravným konaniam, teda ani k dovolaciemu konaniu, uvedená novela Exekučného poriadku neurčila žiadne pravidlo. Je preto potrebné vychádzať z princípu jej okamžitej aplikability... V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že dovolacie konanie bolo začaté doručením dovolania exekučnému súdu dňa 29. novembra 2019, teda za účinnosti novej právnej úpravy... Ak by sa prípustnosť dovolania posudzovala výlučne len podľa nej a podľa okamihu začatia dovolacieho konania, bolo by dovolanie bez ďalšieho neprípustné... Avšak dovolací súd pri riešení tejto otázky považoval za správne, aby sa prípustnosť dovolania posudzovala podľa právnej úpravy platnej v čase vydania dovolaním napadnutého rozhodnutia (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6ECdo/15/2017 z 27. septembra 2017, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2018 pod č. R 24/2018)... Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v rámci exekučného konania vydané už za účinnosti novej právnej úpravy dňa 31. júla 2019... preto na predmetné dovolacie konanie*

bolo potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní vylúčila. “.

12. Najvyšší súd považoval za dôležité, že dotknutá novela EP neurčila vo vzťahu k opravným prostriedkom vrátane dovolania žiadne pravidlo. Poukázal na ustanovenie § 202 ods. 4 EP, a keďže dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané už za jeho účinnosti, je potrebné vychádzať z princípu okamžitej aplikability.

13. Ústavný súd uvádza, že najvyšší súd v súvislosti s okamžitou aplikabilitou ustanovenia § 202 ods. 4 EP judikoval vo viacerých rozhodnutiach (napr. sp. zn. 6ECdo/3/2017, 6ECdo/7/2017, 6ECdo/9/2017, 6ECdo/11/2017, 6ECdo/13/2017), že jeho použitie je nevyhnutné, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky: dovolanie musí byť podané a zároveň rozhodnutie, proti ktorému dovolanie smeruje, musí byť vydané za účinnosti „novej“ procesnej úpravy EP účinnej od 1. apríla 2017.

14. Účelom princípu okamžitej aplikability procesných noriem, teda použiteľnosti „nových“ procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa „starej“ úpravy, je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení.

15. Ústavný súd považuje v zmysle uvedeného spôsob, akým najvyšší súd odôvodnil aplikovanie „nového“ ustanovenia o dovolaní v EP, za ústavne konformný a konštatuje, že mu nemožno vytknúť vady, ktoré by viedli k porušeniu práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZUS ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu